

**СУДОВО-ФАРМАЦЕВТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ОБІГУ КАННАБІСУ:
ПЕРСПЕКТИВИ ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ,
МЕДИКО-НАРКОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ**

В.А. Шаповалова, В.В. Шаповалов, С.М. Негрецький

Харківська медична академія післядипломної освіти, кафедра медичного та фармацевтичного права, загальної і клінічної фармації. Харків.

Ключові слова: судова фармація, каннабіс, державний контроль.

За різними оцінками ООН, МОЗ України, вчених в галузі медицини (наркології, психіатрії, неврології), фармації (організації та економіки фармації, технології ліків і судової фармації) і права (криміналістики, кримінального, фармацевтичного і медичного права) в країнах світу знаходиться близько 300 млн. осіб, що зловживають психоактивними речовинами різних класифікаційно-правових груп [4, 5]. Найбільшим попитом серед осіб, що зловживають особливо небезпечним наркотичним засобом, користується каннабіс (марихуана, гашиш, на злочинному жаргоні – горшок, дурман, травка, сорна трава, жакет). За рішенням ООН (1961 р.) відповідно до Єдиної конвенції про наркотичні засоби заборонено обіг каннабісу, а дії осіб, що займаються його незаконним обігом мають ознаки злочинів, передбачених ст. 305-320 Кримінального Кодексу України [3].

Метою було вивчити судово-фармацевтичні проблеми, перспективи державного контролю та медико-наркологічні наслідки з обігу каннабісу в Україні і світі.

Об'єкт дослідження – обіг каннабісу. Методи дослідження – документальний, нормативно-правовий аналіз та судово-фармацевтичний моніторинг [1, 2, 4]

Судово-фармацевтичні, токсикологічні та хімічні дослідження свідчать, що каннабіс містить біля 60 каннабіоїдів, найбільш активний компонент – 9-тетрагідроканнабінол, сліди якого криміналісти можуть виявити у сечі впродовж кількох тижнів після його вживання (куріння). Інтоксикація

каннабісом викликає апатію, спокій, ейфорію, легкість кінцівок, соціальну відчуженість, порушує рухову реакцію, зір, слух, здатність керування транспортними засобами, відчуття часу та реєстрування сигналів, провокує загострення шизофренії, гострої тривоги, панічного та гострого маревного стану.

Сучасні публікації провідних вчених із США, Голландії, Ізраїлю з досліджень на мишах показують, що каннабіс застосовують для лікування: глаукоми; нудоти при хіміотерапії раку; болю різного генезу; остеопорозу в похилому віці; симптомів втрати пам'яті; симптомів алергічного контактного дерматиту; прискореного загоєння ран після поранення. При цьому сполучене лікування каннабіноїдами та опіатами у пацієнтів з хронічним болем дає кращі прогнози в порівнянні із застосуванням тільки опіатів. Також застосування каннабісу є перспективним у лікуванні: алкоголізму, астми, гліоми (злоякісної пухлини гліальних тканин нервової системи), мігрені, кишечника, артрити, лейкозу, епілепсії, травного тракту, анемії, фіброміалгії [6, 7]

Слід зауважити, що у Голландії щорічно при контролі державних органів кофе-шопи у бюджет країни надають біля 3 млрд. євро, що є потужним важелем.

Досвід з легального використання каннабісу у Голландії може бути застосований в Україні, наприклад, в закладах і підприємствах комунальної (аптеках, лікарнях) та іншої форми власності, які мають ліцензію на провадження діяльності з обігу наркотичних засобів. Це надасть змогу Україні вивести із організованого наркобізнесу осіб із каннабіноїдною залежністю; протидіяти корупції і загальній злочинності, встановити дійовий державний контроль за обігом (виробництвом, зберіганням, збутом та вживанням) наркотичного засобу каннабісу; створити нові робочі місця, оптимізувати роботу сільськогосподарської галузі, легкої та харчової промисловості, системи охорони здоров'я.

Судово-фармацевтичні дослідження свідчать про проблемні питання в обігу каннабісу в Україні, які базуються на проблемах державного контролю,

вивченні організаційно-правових наслідків та медико-фармацевтичних перспектив його легального застосування при захворюваності.

**СУДЕБНО-ФАРМАЦЕВТИЧЕСКИЕ ПРОБЛЕМЫ ОБОРОТА
КАННАБИСА: ПЕРСПЕКТИВЫ ГОСУДАРСТВЕННОГО КОНТРОЛЯ,
МЕДИКО-НАРКОЛОГИЧЕСКИЕ ПОСЛЕДСТВИЯ**

В.А. Шаповалова, В.В. Шаповалов, С.Н. Негрецкий

На основании опыта Голландии предложено выведение каннабиса из нелегального оборота и приведены перспективы государственного контроля.

Ключевые слова: судебная фармация каннабис, государственный контроль.

**Forensic and pharmaceutical problems concerning circulation of cannabis:
perspectives of state control, medical and narcological health effects**

Viktoriya Shapovalova, Valeriy Shapovalov, Serhiy Negretsky

Based on the experience of the Netherlands proposed removal of cannabis from illegal circulation and prospects are state control.

Keywords: forensic pharmacy, cannabis, state control.

Список літератури

1. Авторське право 41139, Україна. Брошура «Судова і доказова фармація: визначення статусу каннабіноїдної залежності (F 12)» / В. В. Шаповалов (мол.), С. М. Негрецький, В. О. Шаповалова, В. В. Шаповалов (Україна). – № 41413 ; заявл. 28.09.11 ; опубл. 28.11.11.
2. Шаповалов В. В. (мол.). Судово-фармацевтичне вивчення поширеності каннабіноїдної наркоманії у Харківській області / В. В. Шаповалов (мол.), С. М. Негрецький // Фармацевтичний журнал. – 2010. – №6. – С. 9–11.
3. Шаповалова В. А. Судебная фармация: противодействие незаконному обороту особо опасного наркотического средства каннабиса / В. А.

Шаповалова, В. В. Шаповалов, С. Н. Негрецький // Українській вісник психоневрології. – 2012. – Т. 20, вип. 2 (додаток). – С. 99-101.

4. Шаповалова В. О. Судово-фармацевтичний моніторинг нелегального обігу каннабісу / В. О. Шаповалова, В. В. Шаповалов, С. М. Негрецький // Український вісник психоневрології. – 2011. – Т. 19, вип. 2 (додаток). – С. 148–151.

5. Шаповалова В. О. Судово-фармацевтичне вивчення проблеми, що пов'язана із профілактикою наркоманії та медико-фармацевтичною і церковною реабілітацією наркозалежних осіб / В. О. Шаповалова, В. В. Шаповалов, С. М. Негрецький // Український вісник психоневрології. – 2012. – Т. 20, вип. 4. – С. 74–78.

6. Organizational and legal analysis of the pharmaceutical provision for the most common diseases of society / V. Shapovalov (jr.), S. Zbrozhek, A. Gudzenko, V. Shapovalova, V. Shapovalov. International Journal of Pharmaceutical Sciences Review and Research. 2018. 51 (1), July-August 2018; Article No. 18, P. 118-124.

7. Forensic and pharmaceutical analysis of addictive morbidity because of the use of narcotic psychoactive substances in Ukraine (retrospective aspect) [Електронний ресурс] / V. Shapovalov (jr.), A. Gudzenko, V. Shapovalova, V. Shapovalov. International Journal of Pharmaceutical Sciences and Research. 2018. Vol. 3; Is. 3; July 2018; P. 22-25.